Perhehoidon palkkioita ja perhehoitajien vapaata koskeva muutos 1.1.2027 alkaen

Elämänkaarilautakunta 21.10.2026 § 76

Valmistelija

lastensuojelun tulosaluejohtaja Taija Ylätalo, puh. 040 507 5442, taija.ylatalo(at)omahame.fi, sijais- ja jälkihuollon päällikkö Eija Luodes, puh. 040 587 3278, eija.luodes(at)omahame.fi

Selostus

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen oma lastensuojelun perhehoidon yksikkö, Perhehoitoyksikkö Kanerva, vastaa alueen lastensuojelun tarpeenmukaisesta perhehoidosta. Alueella perhehoidon osuus sijaishuollosta on valtakunnallisesti tarkasteltuna korkea. Vuonna 2025 noin 61 prosenttia huostaanotetuista lapsista oli sijoitettuna perhehoitoon.

Perhehoidon edelleen vahvistamiseksi palveluissa on kevään 2026 aikana valmisteltu perhehoidon kehittämissuunnitelma. Kehittämistyön tavoitteena on lisätä perhehoidon vaikuttavuutta, vahvistaa perhehoitajien jaksamista ja mahdollistaa entistä useammin päätoiminen perhehoitajana toimiminen. Tavoitteena on nostaa perhehoidon osuus lastensuojelun sijaishuollosta 70 prosenttiin. Muutoksella arvioidaan olevan merkittäviä sekä inhimillisiä että taloudellisia vaikutuksia.

Osana kehittämistyötä on tarkasteltu perhehoidon palkkioita ja vertailtu niitä lähialueiden perhehoidon toimijoiden palkkioihin. Perhehoitoyksikkö Kanervassa on edelleen käytössä toimintamalli, jossa hoitopalkkio alenee kolmannen sijoitusvuoden jälkeen. Muut perhehoidon järjestäjät ovat luopuneet vastaavasta käytännöstä.

Perhehoidon vaativuus ei sijoituksen keston myötä vähene, vaan lasten ja nuorten tuen tarpeiden monimuotoistumisen vuoksi vaativuus on monissa tilanteissa kasvanut. Hoitopalkkion alentamisesta luopuminen tukee perhehoitajien sitoutumista sekä vahvistaa hyvinvointialueen mahdollisuuksia rekrytoida uusia perhehoitajia. Perhehoitajilta saatujen palautteiden perusteella nykyinen palkkion alenema on osaltaan vaikuttanut siihen, että perhehoitajat ovat hakeutuneet muiden toimijoiden toimeksiantoihin.

Esityksen mukaan perhehoidon hoitopalkkio säilyy koko sijoituksen ajan samalla tasolla. Vuoden 2026 palkkiotason mukainen hoitopalkkio on 1 775,96 euroa kuukaudessa, johon tehdään mahdollinen indeksitarkistus voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti.

Perhehoidon kehittämisen erityisenä tavoitteena on lisätä yli 10-vuotiaiden lasten sijoittumista perhehoitoon. Tämän asiakasryhmän kohdalla perhehoito edellyttää usein tavanomaista enemmän aikaa, sitoutumista ja mahdollisuutta keskittyä yhden lapsen tai nuoren tukemiseen. Tämän vuoksi esitetään uusi palkkioluokka, jonka mukainen hoitopalkkio olisi 2 100 euroa kuukaudessa silloin, kun lapsi sijoitetaan perhehoitoon yli 10-vuotiaana. Tavoitteena on lisätä perhehoitoon sijoitettavien yli 10-vuotiaiden lasten määrää vähintään viidellä vuosittain.

Perhehoitajien jaksamisen tukemiseksi esitetään lisäksi lisävapaapäivän myöntämistä niille perhehoitajille, joilla on perhehoidossa murrosikäisenä sijoitettuja lapsia tai suuria sisarussarjoja. Lain mukainen vähimmäisvapaa on kaksi vuorokautta kuukaudessa. Esityksen mukaan kyseisten perhehoitajien vapaa olisi jatkossa kolme vuorokautta kuukaudessa. Muutosten arvioitu kokonaiskustannusvaikutus on noin 300 725 euroa vuodessa. Perhehoidon lisääntymisen kautta arvioitu säästöpotentiaali on noin 646 234 euroa vuodessa, mikäli erityisesti murrosikäisten lasten perhehoitoa onnistutaan lisäämään tavoitteiden mukaisesti.

Muutosesitys:
1) Perhehoidon hoitopalkkiota ei alenneta kolmen sijoitusvuoden jälkeen, vaan palkkio säilyy koko sijoituksen ajan samalla tasolla. Hoitopalkkio on vuoden 2026 tasossa 1 775,96 euroa kuukaudessa, huomioiden mahdolliset indeksitarkistukset vuosittain.
2) Perhehoidon palkkioihin lisätään uusi palkkioluokka, jonka mukainen hoitopalkkio on 2 100 euroa kuukaudessa silloin, kun lapsi sijoitetaan perhehoitoon yli 10-vuotiaana.
3) Perhehoitajille, joilla on perhehoidossa murrosikäisenä sijoitettuja lapsia tai suuria sisarussarjoja, myönnetään jatkossa kolme vuorokautta vapaata kuukaudessa nykyisen kahden vuorokauden sijaan.

Toimivallan peruste Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosääntö 13.5 § kohta 11

Toimialajohtajan/ sosiaali- ja perhepalvelut päätösesitys

1) hyväksyä osaltaan perhehoidon palkkioita ja perhehoitajien vapaata koskevat muutokset siten, että muutokset tulevat voimaan 1.1.2027 alkaen, sekä

2) esittää aluehallitukselle, että aluehallitus vahvistaa perhehoidon palkkioita koskevat muutokset, sekä perhehoitajien vapaata koskevan muutoksen 1.1.2027 alkaen

Päätös

Elämänkaarilautakunta hyväksyi päätösesityksen.

Lastensuojelun palvelupäällikkö Eija Luodes ja lastensuojelun tulosaluejohtaja Taija Ylätalo olivat kokouksessa läsnä asiantuntijoina esittelemässä asiaa.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku Ei muutoksenhakuoikeutta

Aluehallitus 2.11.2026 § 379

Valmistelija hallintojohtaja Katja Tommiska, puh. 040 821 2396, katja.tommiska@omahame.fi

Selostus Elämänkaarilautakunnasta on tullut aluehallituksen päätettäväksi asia koskien perhehoidon palkkioita ja perhehoitajien vapaata koskevaa muutosta 1.1.2027 alkaen

Toimivallan peruste Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosääntö 10.5 § 5 kohta,

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus päättää hyväksyä perhehoidon palkkioita koskevat muutokset sekä perhehoitajien vapaata koskevan muutoksen voimaan tulevaksi 1.1.2027 alkaen.

Käsittely Keskustelun aikana Karri Vanttaja teki Aapo Reiman kannattamana esityksen, että asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi.

Aluehallituksen puheenjohtaja totesi aluehallituksen kannattavan yksimielisesti Karri Vanttajan esitystä asian palauttamisesta uudelleen valmisteltavaksi.

Päätös

Aluehallitus päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku Ei muutoksenhakuoikeutta

Elämänkaarilautakunta 18.11.2026
14248/00.01.02.00/2026

Valmistelija lastensuojelun tulosaluejohtaja Taija Ylätalo, puh. 040 507 5442, taija.ylatalo(at)omahame.fi, sijais- ja jälkihuollon päällikkö Eija Luodes, puh. 040 587 3278, eija.luodes(at)omahame.fi

Selostus Hyvinvointialueen aluehallitus palautti 2.11.2026 kokouksestaan asian valmisteluun murrosikäisten perhehoidon palkkion osalta siltä osin, että tulosalueelta toivottiin kustannuslaskentaa sen osalta paljonko kustannusarvio nousisi, mikäli kaikkien yli 10-vuotiaita lapsia hoitavien perhehoitajien palkkio nostettaisiin 2100 €/kk tasolle tasapuolisuuden nimissä. Hyvinvointialueella on tällä hetkellä (laskemispäivä 4.11.2026) 122 yli 10-vuotiasta lasta perhehoidossa. Heidän perhehoitajilleen maksettavien palkkioiden mahdollinen korotus tasolle 2100 €/kk toisi hyvinvointialueelle lisäkustannuksia vuodessa 474 395 €.

Osa nyt yli 10-vuotiaista lapsista on perhehoidossa ollut jo vuosia, osa ihan vauvasta asti. Tosiasiallisesti ainakin suurimman osan perhehoidon vaativuus on erilaista kuin vasta perhehoitoon yli 10-vuotiaana menevien. Sijoitus itsessään on aina kriisi ja mitä isompi lapsi tulee sijoitetuksi, sitä laajempialaisemmin hän yleensä sijoitusta oireilee. Jokainen sijoitettu lapsi tarvitsee perhehoitajalta vahvaa tukea, mutta perhehoidossa tunnistetaan hyvin se, että murrosikäisen lapsen perhehoidon vaativuus on korkea.

Korkeampi palkkio murrosikäisenä sijoitetuksi tulleen lapselle perhehoitajalle on viime vuosina vakiintunut perhehoidon toimintamalliksi valtakunnallisestikin. Osan perhehoitajien palkkio nousee vuodelle 2027 jo esitetyn kolmannen vuoden jälkeisen palkkion pudottamisen luopumisen myötä, joten palkkiotaso kaikkineen nousee. Tulosalue esittää, että palkkioiden nostossa pysytään aiotussa linjassa ja valtakunnallisestikin muualla toimineeksi koetussa linjassa kustannusten kasvun hillitsemiseksi.

Tulosalueelta odotetaan hallituksen toiveen mukaisesti muutosten arviointia säännöllisesti. Tämä toteutuu sekä tarkalla jo suunnitellulla tilastollisella seurannalla kvartaaleittain että Perhehoitoyksikön ja lastensuojelun johdon laadun seurannalla ja sen raportoinnilla.

Päätöksen pitäminen alkuperäisen esityksen mukaisena on kokonaiskustannusvaikutukseltaan noin 300 725 euroa vuodessa.

Toimivallan peruste Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosääntö 13.5 § kohta 11

Toimialajohtajan/ sosiaali- ja perhepalvelut päätösesitys

Elämäkaarilautakunta päättää alkuperäisen esityksen mukaisesti

1) hyväksyä osaltaan perhehoidon palkkioita ja perhehoitajien vapaata koskevat muutokset siten, että muutokset tulevat voimaan 1.1.2027 alkaen, sekä

2) esittää aluehallitukselle, että aluehallitus vahvistaa perhehoidon palkkioita koskevat muutokset, sekä perhehoitajien vapaata koskevan muutoksen 1.1.2027 alkaen.

Päätös

Täytäntöönpano Päätösesitys / aluehallitus

Muutoksenhaku Ei muutoksenhakuoikeutta